

Универзитет у Крагујевцу

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Број: 1413/1

28.08.2025. године

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 20. став 4. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, донео је 28.08.2025. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности урађена докторска дисертација, Извештај о оцени урађене докторске дисертације (Образац број 6), Потпуни извештај о провери оригиналности докторске дисертације и позитивна оцена ментора на извештај о провери оригиналности докторске дисертације кандидата Тијане Баховић, студента докторских академских студија, под насловом:

„Одговорност за квалитет продате ствари“

објављивањем на сајту и у библиотеци Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, а Извештај о оцени урађене докторске дисертације и на сајту Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 30 дана.

Образложење

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Тијане Баховић, образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-379/16 од 18.06.2025. године, доставила је факултету Извештај о оцени урађене докторске дисертације (Број: 1413 од 12.08.2025. године). Уз извештај, Комисија је доставила и примерак урађене докторске дисертације.

Сагласно члану 40. став 8. Закона о високом образовању („СГ РС“ бр. 88/17...67/21) члана 46. Статута Универзитета у Крагујевцу и члана 53. Статута Факултета, члана 20. став 4. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, факултет ставља на увид јавности достављени извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт и библиотека,
- Универзитет у Крагујевцу,
- Архива.

ДЕКАН

Проф. др Бојан Урдаревић

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

И

ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

На седници Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 18.6.2025. године (број одлуке: IV-02-379/16) одређени смо за чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом: „Одговорност за квалитет продате ствари“, кандидата **Тијане М. Баћовић**, студента докторских академских студија Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, за коју је именован ментор **Ненад Ђурђевић, проф. др.**

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

ИЗВЕШТАЈ

О ОЦЕНИ УРАЂЕНЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Подаци о докторској дисертацији
1.1. Наслов докторске дисертације:
„Одговорност за квалитет продате ствари“
1.2. Опис докторске дисертације (навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, шема, графикана, једначина и референци) (до 500 карактера):
Дисертација обухвата 256 страница од увода до краја рада. Садржи насловне странице, апстракт и идентификационе странице на српском и на енглеском језику. Садржај рада обухвата 5 страница док сам текст рада има 227 страница. Литература је представљена на 25 страница и обухвата 274 библиографске јединице. На крају је наведена биографија аутора као и изјаве аутора о оригиналности докторске дисертације, о истоветности штампане и електронске верзије докторске дисертације као и о искоришћавању докторске дисертације.
1.3. Опис предмета истраживања (до 500 карактера):
Предмет докторске дисертације је упоредноправна анализа института одговорности за материјалне недостатке/несаобразности, као и института гаранције. Истраживање обухвата правни оквир Републике Србије, правне системе у Босни и Херцеговини, изабране упоредне системе, као и међународно право продаје. Основни циљ дисертације је испитивање како наведени правни системи уређују механизме који обезбеђују квалитет

продате ствари и штите начело једнаке вредности узајамних давања, као једно од темељних начела облигационог права.

1.4.Анализа испуњености полазних хипотеза:

Сврсисходност и ваљаност постављених полазних хипотеза потврђена је кроз анализу релевантних домаћих и иностраних правних извора, судске праксе и компаративноправног прегледа. Потврђено је да су институт одговорности за материјалне недостатке и институт гаранције у функцији очувања квалитета продате ствари и да доприносе реализацији начела еквивалентности узајамних давања, што их чини кључним инструментима у оквиру теретних, двострано обавезних уговора. Истраживање је показало да институт одговорности за материјалне недостатке има општи карактер, односно да се примењује на све врсте двострано обавезних, теретних уговора, чиме потврђује своју универзалност у облигационом праву. Правна решења садржана у директивама ЕУ која се тичу института несаобразности показала су висок степен нормативне прецизности и функционалности, што их чини погодним моделом за унапређење општег института одговорности за материјалне недостатке. Посебност потрошачких уговора оправдава примену додатних, императивних правила у циљу заштите економски слабије стране – потрошача, чиме се потврђује потреба за диференцираним правним режимом у овој области. Утврђено је да је најрелевантнији критеријум за постојање материјалног недостатка одступање ствари од уговорених својстава, што је у складу са савременим схватањем у теорији и пракси. Анализа је показала да институт гаранције, иако је по правилу добровољан, пружа значајну додатну заштиту купцу, али истовремено делује и као механизам изградње поверења и заштите трговачких интереса произвођача и продаваца који продају робу бољег квалитета. Коначно, потврђено је да је информисаност купца о правима која произлазе из ових института суштински услов за ефикасну заштиту, те да непознавање тих права у значајној мери слаби њихово практично остваривање.

1.5.Анализа примењених метода истраживања:

У раду је примењен мултидисциплинарни методолошки приступ, чији је циљ био свеобухватно и систематско проучавање правне регулативе у области одговорности за материјалне недостатке ствари, односно несаобразности са уговором, као и гаранције. Применом различитих истраживачких метода омогућено је сагледавање ове правне материје из историјске, нормативне, догматске и упоредноправне перспективе. Историјскоправни метод омогућио је реконструкцију развоја института одговорности за материјалне недостатке и гаранције кроз време. Анализом историјских извора и претходних законских решења, указано је на континуитет, али и на промене које су се дешавале у правном схватању и регулисању ових института. Нормативни метод је примењен ради детаљне анализе позитивноправних извора који уређују институт одговорности продавца за материјалне недостатке као и институт гаранције. Кроз испитивање формалног и материјалног садржаја релевантних правних норми, утврђен је домаћај законске регулативе, њена унутрашња логика и међусобна повезаност појединих одредаба. Осим тога, приказ судске праксе омогућио је да се те норме сагледају и кроз призму њихове примене у конкретним случајевима, што је допринело практичном утемељењу теоријских закључака. Догматски метод је био од кључног значаја за тумачење појединих спорних или недовољно јасних одредаба, као и за разумевање

законодавне намере што је допринело прецизнијем сагледавању њиховог правног значења. Компаративни метод је омогућио упоређивање домаћег законодавства са правним решењима Европске уније и појединих држава чланица. Овом методом истражени су модели који постоје у другим правним системима, посебно у контексту имплементације европских директива. Поређењем је указано на сличности и разлике, као и на потенцијалне предности и недостатке различитих решења, што је допринело идентификовању могућих смерница за унапређење домаћег правног оквира.

1.6. Анализа испуњености циља истраживања:

Истраживање је у потпуности реализовало постављене циљеве, који су били усмерени на идентификацију, анализу и вредновање правне природе, нормативне структуре, као и примене института одговорности за материјалне недостатке/несаобразности и института гаранције у савременом уговорном праву и праву заштите потрошача. Утврђена је правна природа института одговорности за материјалне недостатке ствари/несаобразности са уговором, као и института гаранције и њихова улога и значај у уговорном праву уопште, као и у праву заштите потрошача; идентификовани су прописи који уређују одговорност за квалитет продате ствари у праву Републике Србије, правним системима у Босни и Херцеговини, као и у праву Европске уније; испитан је однос између одредаба Закона о заштити потрошача и Закона о облигационим односима и анализирана оправданост паралелног уређења ове материје у два различита правна акта; указано је на основне проблеме и спорна питања у погледу одговорности продавца за материјалне недостатке као и у примени института гаранције; утврђен је степен усклађености прописа Републике Србије и ФБиХ/РС са прописима Европске уније у области одговорности за материјалне недостатке и гаранције; извршена је компаративна анализа правних решења у Републици Србији и БиХ, као и поређење са решењима права Европске уније и међународног права продаје и идентификоване сличности и разлике у уређењу ових института; указано на постојање недостатака у правном уређењу наведених института и дате смернице за њихово адекватније регулисање; указано на потребу и обавезу усклађивања националних прописа са правом Европске уније, као и на активности које се предузимају ради унапређења законске регулативе у овој области.

1.7. Анализа добијених резултата истраживања и списак објављених научних радова кандидата из докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број¹, категорија):

Резултати спроведеног истраживања потврдили су да су институти одговорности за материјалне недостатке и гаранција од суштинског значаја за обезбеђивање равноправности страна у уговорним односима, као и за реализацију начела еквивалентности узајамних давања. Анализа је спроведена кроз нормативни, компаративни и функционални приступ, уз употребу релевантних извора домаћег, међународног и права Европске уније, као и судске праксе. Утврђено је да оба института, иако формално раздвојена, у пракси функционишу као међусобно допуњујући механизми заштите купца/потрошача. Одговорност за материјалне недостатке је законска, док је гаранција добровољна или комерцијална. Уочено је да правна регулатива у Србији и БиХ није у потпуности хармонизована са правом ЕУ. Фрагментираност и непотпуна терминолошка уједначеност отежавају примену у пракси. Судска пракса показује одређене неусаглашености у тумачењу ових

¹ Уколико публикација нема DOI број уписати ISSN и ISBN

института, што утиче на правну сигурност. Потребно је увођење стручних упутстава и већег ослањања на праксу Суда правде ЕУ. Поређење са правом ЕУ и Бечком конвенцијом показује да правни системи који су доследније усклађени са европским стандардима пружају већи ниво заштите потрошача и већу правну сигурност. Истраживање пружа допринос академској литератури и пракси, кроз систематизацију, критичку анализу и предложене смернице за реформу. Формулисане су конкретне препоруке у погледу јасније регулације, усклађивања прописа, поједностављивања поступака за остваривање права, као и прецизнијег дефинисања обавеза продавца и садржаја гаранције.

- 1) Мр Тијана Баћовић, „Разлози за опозив уговора о поклону према Нацрту Закона о облигационим односима Ф БиХ/РС“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу* 81/2018, 399–419, UDK 34(058), ISSN 0350-8501, M51.
- 2) Мр Тијана Баћовић, „Форма уговора о поклону“, *Гласник права*, година X, бр. 2/2019, 131–146, DOI 10.46793/GP.1002, ISSN 1450-8176 e1821-4630, M52.
- 3) Мр Тијана Баћовић, „Критеријуми за утврђивање материјалних недостатака/несаобразности робе уговору“, *Зборник радова „Изазови правном систему“ Том II*, Источно Сарајево 2021, 354–373, UDK 34(082), ISBN 978-99938-57-62-4
- 4) Мр Тијана Баћовић „Одговорна лица у случају постојања материјалних недостатака ствари“, *Зборник радова „Право између стварања и тумачења“*, Том II, И. Сарајево 2023, 400–420, UDK 34(082), ISBN 978-99938-57-74-7
- 5) Мр Тијана Баћовић, „Разлози искључења одговорности продавца услед постојања материјалних недостатака“, *Зборник радова „Противрјечја савременог права“ Том II*, *Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву*, Источно Сарајево 2022, 326–343, UDK 34(082), ISBN 978-99938-57-66-2

1.8. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области и анализа извештаја о провери докторске дисертације на плагијаризам (до 1000 карактера):

Кандидаткиња је на озбиљан и одговоран начин приступила истраживању теме своје докторске дисертације. У раду су обрађени и критички разматрани ставови великог броја домаћих и страних аутора, уз коришћење обимне и релевантне литературе, што указује на темељност и свеобухватност приступа. Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам, који је настао као резултат примене софтвера за детекцију сличности текста, који се користи на Универзитету у Крагујевцу, указује на укупно подударање текста у износу од 7%. Тај проценат се сматра прихватљивим и у границама дозвољене толеранције, с обзиром на природу академског писања, где је извесна сличност са другим изворима не само очекивана, већ и неопходна у циљу аргументованог излагања и научне анализе.

1.9. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области:

Докторска дисертација под називом „Одговорност за квалитет продате ствари“ представља значајан научни и практични допринос у области облигационог права, а нарочито у контексту правне заштите купца/потрошача. У тренутку када Република Србија и Босна и Херцеговина раде на усклађивању домаћег законодавства са правом ЕУ, а потрошачко право доживљава сталну еволуцију, истраживање правне природе и примене одговорности за материјалне недостатке и гаранције добија изузетну важност. Проблеми у примени ових института, неусклађеност норми, различита судска пракса, као и потреба за бољом заштитом слабије стране у уговору, чине ову тему правно релевантном и теоријски изазовном. Дисертација даје допринос правној науци кроз: систематизовану анализу два кључна института уговорног права; упоредноправни приступ који обухвата домаће прописе, прописе БиХ, право ЕУ и Бечку конвенцију; теоријску обраду спорних питања која у пракси производе значајне правне последице; критичку анализу недостатака у важећој регулативи и предлагање нормативних побољшања; постављање темеља за даља истраживања у области заштите потрошача и реформе облигационог права. Поред теоријског значаја, ова дисертација има и практични аспект. Може да послужи као водич законодавцима приликом унапређења прописа, судијама и адвокатима у тумачењу спорних норми, привредним субјектима и потрошачима у разумевању својих права и обавеза у случајевима недостатка ствари и остваривања права по основу гаранције. С обзиром на текуће реформе у области заштите потрошача и обавеза држава да хармонизују своје прописе са правом Европске уније, ова дисертација може послужити као основа за квалитетније обликовање будућих законских решења, прилагођених како општим принципима облигационог права, тако и специјалним потребама тржишта и заштите слабијих уговорних страна.

1.10. Оцена испуњености услова за одбрану докторске дисертације у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

Комисија је закључила да докторска дисертација под насловом „Одговорност за квалитет продате ствари“ кандидаткиње Тијане М. Баћовић у потпуности испуњава све академске критеријуме у погледу научног квалитета, методолошке утемељености и структуралне уређености. Рад је систематично конципиран, логички повезан и заснован на јасно дефинисаним хипотезама, на које је аргументовано одговорено применом одговарајућих научних метода. Кандидаткиња је критички анализирала релевантну домаћу и инострану литературу, уз примену теоријских и практичних сазнања. Изложени ставови су јасни, научно утемељени и проверљиви, а дисертација указује на актуелност и значај истражене теме. Рад представља значајан допринос правној науци, посебно у области уговорне одговорности, и отвара простор за даља научна и стручна разматрања.

2. ЗАКЉУЧАК

На основу анализе докторске дисертације и приложене документације Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом „Одговорност за квалитет продате ствари“, кандидата **Тијане М. Баћовић**, предлаже надлежним стручним органима да се докторска дисертација прихвати и да се одобри њена одбрана.

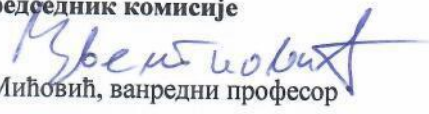
Чланови комисије:

др Михајло Цветковић, ванредни професор

Правни факултет Универзитета у Нишу

Ужа грађанскоправна научна област

Председник комисије

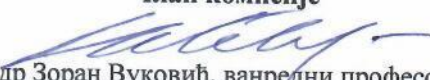

др Андреј Мићовић, ванредни професор

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој

Бањи Универзитета у Крагујевцу

Ужа привредноправна научна област

Члан комисије

др Зоран Вуковић, ванредни професор

Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

Ужа грађанскоправна научна област

Члан комисије

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИЈЕМО: 12.05.2025			
Стр. број	5901	Пол	Женски
04	704		

ОЦЕНА МЕНТОРА О ИЗВЕШТАЈУ О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

НАЗИВ ДИСЕРТАЦИЈЕ	ОДГОВОРНОСТ ЗА КВАЛИТЕТ ПРОДАТЕ СТВАРИ
Кандидат	Тијана М. Баћовић
Ментор	Проф. др Ненад Ђурђевић
Датум пријема потпуног извештаја о провери оригиналности докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта	07. 05. 2025. године

1. Докторска дисертација „Одговорност за квалитет продате ствари“ из уже грађанскоправне научне области, кандидаткиње Тијане Баћовић, јесте оригинални научни рад, настао као резултат рада докторанда.
2. Приликом израде докторске дисертације поштована су академска правила цитирања и навођења извора. Такође, поштована су и ауторска права, с обзиром да је кандидаткиња приликом експлицитног навођења реченица аутора или групе аутора користила знаке навода, а у фуснотама су прецизно наведени библиографски извори. Код индиректног, односно имплицитног цитирања, прецизно су наведени библиографски извори.
3. Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам, настао као резултат примене софтвера за детекцију плагијаризма чију лиценцу поседује Универзитет у Крагујевцу, указује на подударања текста у висини од 7%.

Имајући у виду све претходно наведено у оцени ментора, извештај о провери докторске дисертације указује на оригиналност исте, те се прописани поступак припреме за одбрану може наставити (**позитивна оцена**).

У Крагујевцу,

Датум: 12. 05. 2025. године

ПОТПИС МЕНТОРА

